

Knjižnica liceja

MARIBOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1,—
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri s
datumom naslednjega dne ter stane
uresničeno po polti D 12-50, za ino-
scemstvo D 20-50, dostavljen na dom
D 14,— na izkaznice D 12-50.
Inserati po dogovoru.
Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke:
Navadne Din 1,—
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon Interurb. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, doma. Tele-
fon št. 24. — SHS politični kabinet
vadim št. 11.157.
Na naročila brez denarja se ne
vzema. — Rokopis se ne vrača.

Leto: V.

Maribor, sobota 19. januarja 1924.

Številka: 16.

Barantanje z Reko.

(Iz naših pomorskih krogov).

Maribor, 17. januarja.

V vprašanju Reke še vedno ni jasno-
sti. Če pozorno zasledujemo, kaj piše
naš in inozemski tisk, dobivamo z vsa-
kim dnem nepovoljnije rezultate. Naj-
prej se je razobnjalo, da bo Reka si-
cer anektirana s strani Italije, da pa bo
naša država dobila Delto in Baroš s
Bankinom, a reško luko v petdesetleten
zakup; dalje vse iste običaje, ki bi imle
pripasti svobodni reški državi, korek-
turo državne meje v Sloveniji v
našo korist in nekatere datumatske oto-
ke. Zagreške »Novosti« z dne 16. tm. po-
ročajo, da bi to bili otoki Lastovo, Su-
šac in še nekateri manjši. Z druge stra-
ni pa beremo v večerajšnjih zagrebških
listih vest službene rimske »Tribune«,
iz katere povzamemo, da položaj nika-
kor ni tako ugoden. Vest o zakupu reš-
ke luke na 50 let ni točna — piše »Tri-
buna« — ker to vprašanje še ni rešeno;
na vidiku je zopet famozni reški kon-
zorcij, ki bi naj imel v oblasti tudi Ba-
roš, dočim bi bila Reka od Italije anek-
tirana. Iz tega je videti povsem jasno,
da nismo izgubili zgolj Reko, temveč
tudi Baroš. Nikakor tedaj ni res, da reš-
kega vprašanja ni več. Sicer pa, kakor-
koli se bo že končala stvar »sporazuma«
z Italijo, je danes že popolnoma gotovo,
da bomo Jugoslavlani potegnili krajši
konec, kakor je to bilo pri vseh doseda-
njih pogajanjih med Jugoslavijo in
Italijo.

Da so ironija še večja, nam zatrjuje
italijanski tisk, da ob tej priliki Češko-
slovaška ni imela uspeha, ko nas je li-
tela spraviti v zvezo s Francijo, ker je
Jugoslavija bolj zainteresirana na
francoskih odnosih z Italijo nego na zvezi
s Francijo!

Neki zagrebški list prinaša v večeraj-
šnji številki sledečo beograjsko vest:
»Kakor izve Vaš dopisnik, ni mogoče
govoriti o definitivni rešitvi reškega
vprašanja. Sporazum je bil dosežen sa-
mo v načelu in sicer na podlagi Mussoli-
njevih predlogov. O podrobnostih bodo
še razpravljali. Politični krogi in velik
del diplomatskih krogov izražajo neza-
dovoljstvo nad rešitvijo reškega vpra-
šanja. Kot razlog navajajo to, da sme-
mo upravičeno dvomiti o laški iskrenosti,
ker se smatra, da bo Italija tudi kot
naš zaveznik ščitila interese in razvoj
Albanije, Bolgarije in Madžarske, da
na ta način onemogoči vsako akcijo Ju-
goslavije.«

Naši politični in diplomatski krogi
tedaj šele dvomijo o laški iskrenosti!
Bil je zares težak porod! Po pet letih ne-
prestanih neuspehov dvomijo o italijan-
ski iskrenosti, dasi bi že vsak slepec u-
videl, da Italija ni iskrena, temveč ima
samo to željo, da nas čim bolj prikrajša
in opehari, boječ se, da se iz naše države
razvije močno, mezlomljivo protitežje
italijanski aspiracijam na Jadrani,
Balkanu in v Srednji Evropi. — Res bi
hotel vedeti, koliko neuspehov je še tre-
ba, da bodo režimski politiki in diplo-
mati prepričani o italijanski perfidno-
sti!

— Pet potnih let je minilo od prevra-
ta. V tem času bi se dalo storiti mnogo
pozitivnega v vprašanju naše pomorske
osamosvojitve, a mi se storilo ničesar.
Tekom teh pet let bi lahko izgradili na-
šo samostojno luko ob Adriji in jo zdru-
žili z železniškim omrežjem naše države.
Imamo vendar toliko primernih mest,
kamor bi lahko postavili zares moder-
no luko. Vzemimo na pr. Split, ki ima
vse zadevne pogoje. Z racionalno iz-
gradbo (po načrtu ing. Dane Matošiča)

Opozicionelni blok na vidiku.

Važne konference vodilnih politikov. — Dr. Korošcova optimistična izjava glede bloka.

Beograd, 18. januarja. (Izv.) Vodil-
no vlogo pri akciji za sestavo opozicio-
nelnega bloka imata gg. Ljuba Davidovi-
vič in dr. Korošec, katerega smatrajo
beograjski politični krogi obenem tudi
za mandatorja Radića. Akcija vzbuja v
radikalnih krogih nemalo skrb, zlasti
pa še sedaj po Davidovičevi avdienci
pri kralju, pri katerem je Ljuba Davi-
dovič ob tej priliki obrazložil namen
opozicionalnega bloka. Dr. Korošec se
je večeraj vrnil v Beograd, dočim je taj-
nik njegovega kluba že predčerašnjim
dospel semkaj. Večeraj je dospel semkaj
tudi muslimanski poslanec Behmen Lju-
ba Davidovič in je večeraj dolgo konfe-
riral z načelnikom zemljoradnikov, Jo-
co Jovanovićem. Dozdevno je Jovanovi-
čeva struja v zemljoradniški stranki
dobila nadmoč nad Lazićovo. Lazićevi
pristaši nočejo biti skupno z muslimani
v enem bloku. Večeraj popoldne sta imela
Ljuba Davidovič in dr. Korošec kratek
sestanek, na katerem je dr. Korošec po-
ročal o svojem potovanju na Dunaj (ka-
terega je v »Slovenec« odločno tajil!)
in o sestanku z Radićem. Danes se je
vršila med obema voditeljema daljša
konferenca, na kateri so se položili te-

metji opozicionelnega bloka. Splošno se
pričakuje, da bo Radić sedaj podal del
svojih poslancev v Beograd, da skupno
z ostalo opozicijo vržejo radikalno vlad-
do. Zatrjuje se nadalje, da je g. Ljuba
Davidovič v avdienci kralja prepričal,
da za državno idejo ne bi bilo korist-
no, ako bi se izvedba novih volitev po-
novno poverila radikalni vladi ter je
priporočal, naj ta mandat poveri opo-
zicionalnemu bloku. Večeraj popoldne
med 5. in 7. uro se je mudil pri kralju
predsednik narodne skupščine g. Ljuba
Jovanović, ki je skušal opozicionelni
blok diskreditirati in ga postaviti v ne-
ugodno luč. Po avdienci pri kralju je
Ljuba Jovanović poročal o svojem u-
spehu ministrskemu svetu.

Beograd, 18. jan. (Izv.) V parla-
mentarnih krogih se živahno razpravlja
o sestanku načelnikov opozicionelnih
skupin. Dr. Korošec je bil po svojem
današnjem sestanku z Ljubo Davidovi-
čem zelo rezerviran ter je v razgovoru
z novinarji naglašal samo svoj optimi-
zem glede opozicionalnega bloka. Danes
popoldne se vrši med Ljubo Davidovi-
čem in dr. Korošcem ponovna konfe-
renca.

Razmejitvene konference na podlagi reškega sporazuma.

Beograd, 18. jan. (Izv.) O rešitvi
reškega vprašanja se bodo pogajanja še
nadaljevala. Poleg g. Nešića, našega po-
oblaščenega ministra v Pragi, ki je bil
pred tem referent za reško vprašanje,
se je poverila sestava pogodbe še admi-
ralu Prici in pomočniku zunanjega mi-
nistra, g. Lazareviću. Dr. Ninčić je na
podlagi dosedanjega sporazuma izdelal
projekt pogodbe o razmejitvi. Med dru-
gimi kraji dobi Jugoslavija Drenovo in
Zanek, ter vso kastavsko občino. Dr.
Ninčić je obvestil italijanskega poslani-

ka Sumonta, da bo delo strokovnja-
kov dovršeno najkasneje tekom enega
tedna. Določitev točne meje v Sloveniji
se bo izvršila jutri in pojutrišnjem,
vendar pa o tem niso še znani natan-
čnejši podatki. Predsednik naše delega-
cije v razmejitveni komisiji polkovnik
Daskalović je v ta namen odpotoval v
Ljubljano, kjer bo na lieu mesta proučil
skupno z italijanskimi delegati državno
mejo. V svrhu razmejitve med Reko in
našo državo se sestane razmejitvena ko-
misija dne 21. tm. na Sušaku.

bi dobili v solunsko-vrjačkem in v po-
ljudskem zalivu pri Splitu 30 km dolgo
obal za pristajanje ladij, a to je dovolj
prostora za 200 velikih oceanskih parni-
kov in še za mnogo ladij obalne plovlbe.
Če pa hoče naša vlada imeti luko za
vsako ceno baš na severnem Jadrani,
bi jo lahko izgradila v Bakarskem zali-
vu. Z racionalno graditvijo bi dobili 5
do 6 km obali za pristajanje ladij, to pa
zadostuje za 40 oceanskih parnikov in
še za mnogo brodov obalne plovlbe. Ako
bi izgradili še 12 km dolgo železniško
progo z največjim vzponom 20‰ (20 m
na 1000 m), bi dobili pri Škrbljevem (po-
staja Bake) zvezo z ostalim železniškim
omrežjem naše države. Toda železniška
proga bi morala biti izpeljana od Škr-
ljeva proti vzhodu čez Krasico, Pra-
putnjak in Meje, nad Bakarcem pa bi
naj zopet zaobrnila proti zapadu tako,
da bi se spustila v luko Bakar.

Če bi takoj po prevratu začeli resno
delati in bi izgradili dokaj kratko že-
lezniško progo ter luko v Bakru, bi ime-
li danes že lepo jadransko zvezo, ki bi
se tačas že rentirala. Naša država bi se
trgovsko in gospodarsko bolj razvijala
in bi si pridobila večji ugled v tujini,
vakuta bi se dvignila, a reško vprašanje
bi bilo že zdavnaj rešeno, kajti Italija
in Reka bi sami uvideli, da lahko Ju-
goslavija živi tudi brez Reke, da pa Reka
ne more živeti brez Jugoslavije.

Vsak dan čutimo boljbolji, kako
nam je potrebna izgraditev moderne
jadranske luke in nje zveza z ostalim

železniškim omrežjem. Odlaganje z re-
šitvijo tega perečega vprašanja povzro-
ča ogromno gospodarsko škodo. Odlag-
šanje je nesmiselno in greh na konsoli-
daciji naše države.

Ali bo vlada vsaj danes — po tolikih
neuspehih — uvidela vso potrebo in
nujnost naše emancipacije na morju in
se resno poprijela dela, ali pa še bo na-
dalje hodila Italiji na limanice in daja-
la prednost tuji, neprimerni in nemoder-
ni luki, kakršna je danes že reška lu-
ka? Bomo videli!

Mile Sertič.

Politične vesti.

* Še vedno računajo z renegati. Kuga
renegatstva je iz Slovenije od Schauer-
jev očitno že zanešana tudi med ba-
natske Švabe. Kakor znano, obstoja do-
ločba, da otroci starišev, ki so rojeni
kot Slovani, ne smejo v nemške šole,
ampak v slovenske oz. srbo-hrvatske.
To je zagaditega, ker je pod bičem ger-
manizacije v bivši Avstriji na stotine
in tisoče ljudi postalo narodno mlačnih,
pod vplivom nemških magnatov se pri-
čelo klasificirati kot »deutschfreund-
liche« — in Nemcev ni bilo sram sprejeti
odpadnike kot pristne konvencionalce v
svojo sredino. Bliž smo mnenja, da se
bodo po vojni in v naši državi otrešli te
mentalitete. Toda ne le da opazujemo
isto mentaliteto še vedno pri naših
talmi-Nemcih v Sloveniji, ki so itak po-

DRŽAVNI PREVRAAT V RUSIJI?

Trocki aretiran. — Notranji spori med
komunisti.

Rim, 18. jan. Radiografskim pošom
došle vesti iz Moskve potrjujejo vest
»New York Herald«, da je bil Trockij
aretiran v hipu, ko se je hotel odpeljati
na dvamesečni dopust iz Moskve. Areta-
cija so izvedli člani politične uprave
(bivša Čeka) po nalogu Zinovjeva, ki je
obtožil Trockega, da je pripravljaj za-
roto proti sovjetski vladi in da je stopil
v odkrito nasprotje s eventualnim od-
borom komunistične stranke in izdal
načela tretje internacionale. Pri tem je
zlasti zanimivo dejstvo, da je v sredo
prišel kongres komunistične stranke in
da je nekoliko dni poprej izšla službena
izjava, da Trockij ne bo sodeloval na
kongresu, ter da se bo iz zdravstvenih
razlogov umaknil iz političnega življe-
nja. Trockemu je bil dan dopust, ki ga
je imel nastopiti v sredo. V komunisti-
čni stranki obstoje že dolgo ostra na-
sprotja med levičarji in desničarji. Ka-
menjev in Zinovjev, ki stojita na čelu
skupine proti Trockemu, zahtevata že-
lezno disciplino, Trockij pa zahteva, da
se stranka zdemokratizira in da se u-
vede popolna svoboda diskusije. Trockij
je hud nasprotnik diktature centra, ki
jo v stvari predstavlja Ljening, podprti
od Kamenjeva, Zinovjeva in Stalina. —
Zato je Trockij postajal nevaren orto-
doksni boljševikom.

Novi boji v Mehiki.

London, 17. jan. Glasom Brezičnega
ga obvestila nekoga parnika iz mexiške
luke, obstreljujejo topničarski topovi
obrežje pri Tamtucu.

BORZA.

Curih, 18. januarja. (Izv.) Sklepnih
tečaj. Pariz 16.97, Beograd 6.67, London
24.50, Praga 16.87, Milan 25.17, Newyork
578.50, Dunaj 0.0081, žig. krona 0.0081.

Zagreb, 18. jan. Pariz 3.97—4.025,
Švica 15.10—15.20, London 369—372, Du-
naj 0.122—0.124, Praga 2.535—2.565, Mi-
lan 3.8025—3.8325, Newyork 86.75—87.75.

večini renegati in morajo že zaradi se-
be zastopati to tezo, na svoje začudenje
opazimo, da tudi glasilo banatskih Šva-
bov »Deutsches Volksblatt« poje isto
pesem, ko toži v št. od 17. tm., da se
mnogim stotinam državljanov prepove-
duje, se sploh priznati k nemstvu in se
njih otroke sili v slovenske šole. Go-
spodje se bodo morali že navaditi na no-
vi mentalitet: renegat se ni Nemec in
njegov otrok radi renegatstva starišev
še ne spada v nemško šolo. Tako je in
tako bo ostalo!

* Francozi o reškem sporazumu. Pa-
riški »Temps« podčrtava dejstvo, da je
dr. Beneš kot zastopnik Male antanta
dospel na konferenco Zveze narodov par
dni po jugoslovensko-italijanskem spo-
razumu. Francoska javnost, piše list,
naj iz tega ne izvaja nikakih konsek-
vence, ker znači ta pogodba predvsem
spoštovanje in zaščito senžermenske,
neuiliske in trianonske mirovne pogod-
be, ravno tako, kakor Francija pred-
vsem štiti versailške mirovno pogod-
bo. Jugoslovensko-italijanska pogodba
stremi za zaščito onega stanja v srednji
Evropi, ki je bilo ustvarjeno z mirovni-
mi pogodbami.

* Organizacija mariborske oblasti na-
preduje. Iz Ljubljane poročajo, da se je
vršila v četrtek v predsedstvu pokra-
jinske uprave v Ljubljani konferenca
glede likvidacije pokrajinske uprave.
Konferenca se je udeležil tudi dr. Ploj.
Ugotovilo se je, da je vprašanje pro-
storov za urade oblastne uprave v Mari-

Boru ugodno rešeno, vsled česar bo mogla blastna uprava začeti v polnem obsegu funkcionirati, čim se vrne dr. Ploj iz Pariza. Pripravlja se tudi organizacija novih srezov. Čuje se, da bo sedež srezkega načelnika za srez Rogatec — Šmarje — Kozje v Šmarju, za srez Laško pa v Laškem.

* **Poslanec Reischer obdržal mandat.** V četrtek popoldne se je sestalo polnoštevno načelstvo JDS za ljubljansko oblast ter po obširni debati konstatiralo, da načelstvo NNS ne ni izpolnilo pogojev glede odstopa posl. Reischerja na korist dr. Ravniharja, ampak da je pogodbo naravnost kršilo. Vsled tega je načelstvo soglasno sklenilo, da Reischer ne odloži mandata in mu je izreklo zaupnico.

* **Medjimurje pripade pod varaždinsko oblast?** Iz Beograda poročajo, da je minister Vujičić osvojil kot neutemeljen predlog, da se Medjimurje pripoji k oblasti v Varaždinu, ker bolj gravitira tja nego proti Mariboru.

* **Pucelj v zemljoradniškem klubu.** V smislu sporazuma med slovensko SKS in srbskimi zemljoradniki je posl. Pucelj vstopil v zemljoradniški klub.

* **Iz finančnega odbora.** V četrtek se je vršila seja fin. odbora narodne skupščine in se je začel pretres proračuna 1924-25. Fin. minister Stojadinović je podal ekspozicijo in utemeljeval posamezne postavke. V debati so demokratski posl. Veljković, Šečerov in Kumanudi vršili ostro kritiko posameznih postavk, zlasti pa glede odkupa orientjskih železnic. Dr. Kulovec (SLS) se je pritoževal radi prevelike davčne obremenitve Slovenije. Radikal Grgin mu je odgovarjal, da je Slovenija industrijsko najbolj razvit del države in se zato ne more pritoževati radi visokih davkov. Seja je bila nato odgodena na petek.

* **Radić bo iskal srečo v Švici.** Najnovejša vesti vedo povedati, da se je Radić odločil, da ne pojde več v London, ampak da se naseli v Švici, kjer bo čakal novih volitev.

* **Italijanski koncesij za Reko ni.** Vesti o koncesijah, ki bi jih imela dati Italija za priznanje Reke, so bile pretirane. Izvršile se ne bodo nobene obmejne korekture v Jul. krajini, otok Lastovo ostane Italiji, a Reki ne dobimo nikakih ugodnosti, in tudi ni govora o zaščiti narodnih pravic naših rojakov v Italiji. O tem odkrito pišejo tudi laški listi. Opozicija v narodni skupščini pripravlja ostro akcijo zoper sporazum.

Dnevna kronika.

— **Smrtna kosa.** V Rušah je umrla v četrtek dne 17. januarja ob 7. uri zjutraj gospa Marija Danko, po domače »Kolmanova gota«, v visoki starosti 83 let. Pogreb se vrši v soboto ob 9. uri popoldne na tukajšnje pokopališče. Naj počiva v miru!

— **Kralj in kraljica** pojedeta v Rimu na obisk italijanskega dvora v prvi polovici marca. Obiščeta tudi papeža.

— **Redukcija ministrstev** bo izvršena menda že v doglednem času. Ukinejo se ministrstvo za soc. politiko, za agrarno reformo in za izenačenje zakonov in bo poslej samo 14 ministrstev.

— **Novo sodne takse.** Kako težko obremenjujejo sodne takse vse sodno postopanje, se jasno vidi iz slučaja, ki ga vam poznašjo iz Celja. Pri celjskem okrožnem sodišču se je namreč samo v enem dnevu pri prvotni naroku naračunilo dohodkov na takсах nad 20 tisoč dinarjev. Je gotovo lep vic dohodkov, ki bi pa naj, če že mora biti, služil v omilitenje bede onih, ki morajo dan za dnevom težko garati in si sedaj še radi kompliciranosti takšnih predpisov beliti glave in nosi za pravilno pobiranje davčine vse odgovornost.

— **Protestna delavnica v Ljubljani** se je pričela z dne 15. januarja tl. seliti iz barak pred obzidje šole v nove adaptirane prostore št. Peterske vojašnice. Zato so strokovne delavnice, kovačnica in polirnica začasno prenehale z delom. Barakasti, čevljarji in lesni oddelki pa bodo ljub temu brez prestanka vršili naprej dela. Invalidi, ki čakajo na proteze, naj potrpe, ker bo začasno delo nekoliko zastalo, v začetku februarja se bo začelo zopet s polnim poslovanjem v novih prostorih. — Izvršni odbor.

— **Kar Vi potrebuje, to je Elzafluid.** To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka 27 D. Lekarnar Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 201, Hrvatska. 2736

— **Težko ribo je ujela** pred par dnevi avstrijska policija v Spilju. Blagajnik neke češkoslovaške banke v Zlinu je pomeveril 2 milijona češkoslovaških kron ter pobegnil. Po informacijah policije je nameraval pobegniti v Zagreb. Avstrijska policija je bila o tem obveščena ter je tička na meji pričakovala. In res ji je padel v roke. Pri njem so našli še skoraj celo vsoto, ki jo je pomeveril. Manjkala je le malenkost, ki jo je potrosil na potovanju.

— **Nevarna vlomilec pod ključem.** Pred zagrebškim sodiščem je bil te dni obsojen nek Ahmed Čvorko na 15 let težke ječe, ker je izvršil, kolikor se mu je dalo dokazati, šest velikih vlovov, pri čemur je nastopal zelo nasilno in ga obtožnica označuje kot zelo nevarnega človeka. Tudi pri razpravi je bil tako nasilen, da so ga morali vkleniti. Ko je njegova žena slišala obsodbo, je padla v nezavest in so jo morali iz sodne dvorane prepeljati v bolnico.

— **To je ono pravo!** Dobijo se še vedno ljudje, kateri Fellerjevega Elzafluida še niso poskusili, dasiravno se že čez 25 let v vseh deželah uporablja. Kdor je samo enkrat poskusil njegovo izvršno delovanje kot drgnjenja hrbta, udov itd. ali kot kosmetikum za usta, kožo in negovanje glave, bode gotovo rekel: »To je ono pravo!« Je veliko boljši, močnejši, izdatnejši in bolj delujoč kakor francosko žganje. Prežene nahod, zobobol in umirava živce. 3 dvojnat ali 1 specialna steklenica s pakovanjem in poštino 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 214 D in 10% doplatka. Adresa: Lekarnar Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 201, Hrvatsko.

— **Občinske volitve v Varaždinu** se vrše 27. tm. Radičevci napenjajo vse sile. Proti njim je postavljena skupna lista vsega poštenega meščanstva.

— **Opozorilo izseljencem!** Izseljeniški komisariat v Zagrebu opozarja vse one ki se nameravajo izseliti v Ameriko, kot »kontraktualni delavci«, da jim je po ameriških zakonih vstop v ameriške države zabranjen in da ameriške oblasti vse take doseljence vračajo nazaj v domovino. Kontraktualni delavci so oni, katere najamejo razni agenti že v domovini za delo v Ameriki, pod pogojem, da jim plačajo vožnjo tja in nazaj, pa tudi oni, katerim znanci obljublajo, da jim bodo ali že so preskrbeli delo v Ameriki. Vse take doseljence ameriške oblasti vračajo. Zato naj nikdo ne naseda lažnim agentom, temveč naj se pred odhodom informira pri Izseljeniškem komisariatu v Zagrebu, kjer dobi brezplačno vse potrebne informacije.

— **Redbinska žalegra v Subotici.** Pred prilično 14 dnevi se je vršil v Subotici proces proti Elizabeti Patoč, ki je bila obdolžena, da je poskusila ubiti ženo dr. Franko Petroviča, pri katerem je služila. Patoč je bila oproščena. Njen stari oče Andrija pa ni mogel prebrati sramote, ki jo je prinesla hči na njegovo ime in je vedno predbacival ženi Veroni, da je ona vsega kriva. Tudi je ženi očitil, da Elizabeta in drugi trije otroci niso njegovi. Radi tega je prišlo večkrat do prepira. V ponedeljek je zopet nastal prepir, v katerem je Andrija prerazal ženi vrat. Nato se je hotel obesiti, a so to preprečili sosede. Izroččen je sodišču.

— **Pomilostenje socialnih revolucionarcev v Rusiji.** Predsedstvo centralnega izvršnega odbora ruske federacije je pomilostilo na smrt obsojene socialne revolucionarce ter spremenilo smrtno kazen v petletno ječo s poostrenjem v posameznih celicah.

— **Verski nemiri v Indiji.** Angleške oblasti so radi nenavadnega pomanjkanja vode v Gangesu zabranile verska kopačja v glavnem indijskem religioznem kopalšču. Radi tega je prišlo do velikih nemirov domačinov, ki so v svojem fanatizmu navalili na policijski kordon pred obalo Gangesa. Angleške oblasti bodo zabrano težko vzdržale, ker je za te dni napovedano dva milijona romarjev, ki se pridejo kopat v Brahmano reko.

Volitve v cenilne komisije.

Dne 20. januarja 1924.

1. Za sodne okraje Slov. Gradec, Šoštanj, Prevalje in Marenberg se vrše volitve pri davčnih uradih. Kandidatna lista je: kot člana Konrad Iršič, pos. in gost. v Mislinju in dr. Ferdo Pirnat, odv. v Slov. Gradu, kot namestnika Tonče Rogina, pos. v Podgorju in Ivan Kralj, pos. in mizar v Slovenjgradu.

2. Za sodne okraje Ptuj-Ormož-Rogatec: člana: Jakob Zadravec, pos. parolina v Središču, Davorin Tombah, trg. in pos. v št. Vidu; namestnika: Al. Preac, trg. v Rogatec, Vinko Simonič, okr. Ptuj.

3. Za mesto Maribor. Skupni kandidati gospodarskih krogov so: I. za član: inž. Oskar Dračar, ravnatelj milarne, Klavniška ul. 27. Ludvik Sabukošek, obrtnik in trgovec, Jurčičeva ul. 9. J. N. Šoštarščič, trgovec, Aleksandrova c. 13.; II. za namestnike: Fr. Horvat, slik. mojster, Slovenska ul. 10. Jos. Skaza, uradnik Trg. banke, Slov. ul. 4. Jos. Šerec, trg., Aleksandrova c. 32. Volitve v nedeljo 20. jan. od 7. do 13. ure pri davčnem uradu v Mariboru in sicer za volilce z začetnimi črkami A—J v sobi št. 9, za volilce z začetnimi črkami K—R v sobi št. 12, za volilce z začetnimi črkami S—Ž v sobi št. 13.

Dopisi.

Hum pri Ormožu. Naš še vedno čili nadučitelj g. Anton Porekar je zasnoval novo misel. Ustanoviti hoče Davorin Trstenjakovo javno šolsko ljudsko knjižnico v spomin na slavnega pedagoga, ki je na naši šoli prejemal prve nauke. Ustanovitelj se obrača do vseh prijateljev ljudske prosvete, naj mu pripomorejo s knjigami in prispevki do čimprejšnje ustanovitve.

JDS.

POLITIČNA ŠOLA JDS ZA MARI-BORSKO OBLAST se vrši od 11. do 15. febr. tl. v Mariboru. Da se more čim prej izvršiti razporedba glede udeležencev, naj se javijo kmečki in obrtniški mladeniči, ki se hočejo udeležiti te šole, na naslov: Oblastno tajništvo JDS v Mariboru, Cankarjeva ul. 1.

—□—

Šah zaupnikov JDS za ljubljansko oblast se vrši dne 2. in 3. febr. v Ljubljani.

Glavni odbor Demokratske stranke se sestane dne 24. febr. v Beogradu v prostorih poslanskega kluba.

Državni kongres Demokratske stranke se vrši dne 30. in 31. marca tl.

Prireditve v mariborski oblasti: 20. jan.: shod v št. Janžu pri Zibiki, zaupni sestanek na Grebelnem, ustanovni občni zbor kraj. org. JDS v Beltincih, občni zbor kraj. org. JDS v Veržaju za l. 1924. — 26. jan.: občni zbor kraj. org. JDS v Murski Soboti. — 27. jan.: javni shod v Središču ob Dravi, občni zbor kr. org. JDS istotam.

Celjske vesti.

Mestno gledališče v Celju. V petek, 18. tm. se vprizori Nušičev »Svet« za ab. B. Za nedeljo popoldne je projektirana otroška igra »Zakleti princ« v režiji g. Pfeiferja. Nadalje se pripravlja opereta »Mamzell Nitouche«, da bo nastreženo tudi onemu delu občinstva, ki ljubi petje in godbo.

Vsled pomanjkanja domačega tobaka se pojavljajo v Celju v veliki množini avstrijske cigarete. Občinstvo ne more razumeti, zakaj se tako dolgo zavlačuje oddaja glavne založbe tobaka, vsled česar je nastala splošna tobakna mizerija.

Krajevna borza dela v Celju, za katero je občinski odbor že votiral primeren krispevek, ni dobila odobritve državne oblasti.

Mladinski koncerti v Celju. Glasbena Matica v Celju je sklenila prirediti v

Nar. domu ob nedeljah od pol 10. do pol 13. ure redna mesečna glasbena predavanja, združena s koncerti za srednješolsko mladino. Vodstvo te kulturno-vazne institucije je prevzel g. Karel Sanein, ravnatelj Glasb. šole, sodelujejo pa ostali učitelji te šole. Za prvi mladinski koncert je na programu predavanje o klasični in moderni violinski sonati in proizvajanje Mozartove sonate a dur, Schubertove d-dur in Griegove g-dur. Doslej je prijavljeno že lepo število učencev.

Občni zbor celjske podružnice združenja invalidov, vršil se je v nedeljo 13. tm. v Celju ter pokazal veliko zanimanje članstva za organizacijo. Na tristo udeležencev je vztrajalo na zborovanju od pol 10. do 14. ure. Na delegata izvrševalnega odbora v Ljubljani Krušiča je bilo stavljenih več vprašanj, iz katerih je zvenelo veliko nezadovoljstvo s centralnim odborom vsled pomanjkanja inicijativnosti. Odborovo poročilo se je vzelo z odobravanjem na znanje. Odbor je podpiral prošnje za trafike, protestiral proti ukinitvi protezne delavnice v Celju in redukciji uradnikov-invalidov ter rešil tudi nešteto prošenj za gmotno podporo. — Delegat izvrševalnega odbora v Ljubljani se peča obširno z usodo invalidskega zakona, kojega načrt je zasnoval min. n. r. dr. Žerjav po predlogih invalidske organizacije dobro, a ga je z lepimi obljubami in besedami pokopala sedanja vlada. Izvrševalni odbor je interveniral o priliki redukcije, delal za polovično vožnjo in rešil celo vrsto zadev, ki pa v centrali niso našle nobenega odmeva. Pri slučajnostih se ostro biča postopanje specialne nadpregledne komisije, ki neusmiljeno meče na cesto in v bedo invalide, ki vsled tuje krivde ne morejo zadostiti gotovim formalnostim. Občni zbor se tudi izreče odločno proti ukinitvi min. za soc. politiko, še bolj pa, da bi prišli invalidi celo pod vojno ministrstvo. Glede invalidskega davka so zborovalci mnenja, naj se odpravi, ker invalidi od njega itak nimajo nobene posebne koristi, pač pa doživljajo nepotrebne očitke. Sprejmejo se tozadavne resolucije na ministrstvo za socialno politiko soglasno. — Za predsednika se izvoli glavni zalagatelj tobaka Finžgar, za podpredsednika Janko, v odbor pa Gandini, Ravnik in Lamprecht. V nadzorovalni odbor se odposljejo prof. Mravljak, strok. učitelj Čop in Šoštarščič.

Tujski promet v Celju. V noči od torka na sredo je prenočilo v Celju v hotelu Union 7, Evropa 10 in Balkan 4 ter v restavraciji Zumer 5 in pri Pošti 10 tujcev. Se vidi, da preživlja mesto Celje zimski čas.

Volitve v cenilne komisije v Celju. V nedeljo 20. tm. se vrše nadomestne volitve v cenilne komisije za dohodnino v času od 7. do 13. ure. Mesto Celje voli v prostorih davč. okr. oblastva, okolica pa v davčnem uradu v Celju.

Nočna tatvina v Celju. V noči od 15. na 16. tm. je bil ukraden v nekem celjskem uradu nov pisalni stroj »Underwood« št. 1.639.578. Varnostne oblasti in železniški uslužbenci se naprošajo, da pri zasledovanju tatu pazljivo sodelujejo.

Novinarstvo.

Novinarska brezposelnost. Vprašanje brezposelnih novinarjev je eno najkajljivejših problemov novinarskega poklica, zlasti če uvažimo, da novinar, ki kaj da na stanovsko in osebno čast, ne more sprojeti vsakega ponujenega mu mesta, ker vendar ne more pisati v dijame-tralnem nasprotju s svojim prepričanjem in menjati osnovnih nazorov po volji delodajalca. Tudi pri nas se je že pojavilo to vprašanje. V Italiji pa je novinarska nezaposelnost postala socialno vprašanje. Te dni je osnovala Associazione della Stampa, osrednja organizacija žurnalistov, poseben sklad za novinarje, ki nimajo službe in je imenovala komisijo za nabiranje prispevkov. — Akcija ima v javnost zelo prijazen odmev. Predsednik komisije je senator Bergomini.

Podpirajte Jug. Matico!

Mariborske vesti.

Maribor 8. januarja 1924.

NEČUVENE DRZNOSTI MARIBORSKIH NEMSKIH LEKARNARJEV.

Pred nami leži dokaz brezprimerne drznosti nemškega lekarnarja. Na popolnoma slovenski recept je lekarnar Wolf izdal zdravilo, na katerem je sledeča etiketa (tiskana):

Mehren-Apotheke, Mg. ph. Karl Wolf.
Vsako — — uro po — — zljico
Marburg a. d. Drau.

In zraven še druga etiketa:

Vor dem Gebrauche gut umzuschütten.

Ali se ne pravi to, da se gg. Nemci v Mariboru naravnost norca delajo iz naše narodne države in njenih zakonov?

1. Lekarna je protokolirana kot »lekarna pri Zamorec« in bi smela rabiti službeno (in dajanje zdravil je službeno!!) samo to firmo!

2. Marburg službeno ne eksistira več!

3. Mešanica par slovenskih, in še to wemenoma nepravilno tiskanih besed poleg ostalega nemškega besedila je drzno izzivanje g. pangermana Wolfa.

4. Natikanje nemških etiket na podlagi slovenskih receptov je naravno enako drzno izzivanje, zlasti še, ker se dobro zavedamo, da je to vse storjeno namenoma.

Lekarnar ni navaden trgovec, je podvržen koncesiji ministra in je njegov posel torej vsaj napol uraden. Zato je jasno, da mora njegovo poslovanje napram strankam imeti službeni značaj. Na tej podlagi pozivamo pristojne oblasti, da enkrat za vselej preprečijo z vso energijo taka nečuvena izzivanja nadutih pangermanskih duš Wolfa. Savosta itd.

—□—

m Veliki župan g. dr. Ploj odpotoval v Pariz. V četrtek 17. tm. je odpotoval veliki župan g. dr. Ploj k seji reparacijske komisije v Parizu in odpade za 10 dni sprejemanje strank.

m Imenovanje. Za namestnika velikega župana dr. Ploja je imenovan mariborski okrajni glavar dr. Vončina, ki vodi posle oblasti uprave v odsotnosti velikega župana.

m Osebna vest. V službovanje pri velikem županu mariborske oblasti v Mariboru je vpoklican g. vladni tajnik Fran Levičnik, doslej vodja pol. ekspoziture v Gor. Radgoni.

m Ljudska univerza. Prihodnje predavanje je v ponedeljek 21. tm. ob pol 8. uri zvečer v mali kazinski dvorani. Predava g. Kreft o pesniku Tonetu Seliskarju (Trbovlje).

m Ustanovni občni zbor Češkoslovaško-jugoslovenske lige. Kakor že javljeno, se vrši v četrtek dne 31. jan. ob 20. uri v Narodnem domu ustanovni občni zbor Češkoslovaško-jugoslovenske lige v Mariboru. Priprave so že končane. Občni zbor ne bo suhoparna društvena prireditev, marveč slavnostna in prisrčna manifestacija češkoslovaško-jugoslovenske vzajemnosti. Posebno pozornost vzbujajo predavanje g. dr. Ljud. Pivka o vzajemnosti Čehoslovakov in Jugoslovancev v svetovni vojni. Generalni kazal češkoslovske republike g. dr. O. Beneš je že sporočil, da se udeleži prireditve. Pričakovati je tudi, da pride delegat iz Bratislave. Večeru bosta dala družaben značaj Sokolski orkester in kvartet Glasbene Matice. Novi člani se bodo sprejemali pred in med občnim zborom. Osebnih vabil ne dobi nihče; dopišljejo pa se društvom, ki naj povabijo vse svoje člane. Vabljeni so vsi, ki jim je mar do utrliv: češkoslovaško-jugoslovenskih stikov. Maribor je že ponovno dokazal, da ima zmisel za to, naj tudi tokrat napolni dvorano!

m Cercle français. V soboto 19. jan. predava g. profesor Lucien Tesnière o začetkih francoske literature in o renesančni dobi. Predavanje se vrši ob sedemnajstih in pol v slavnostni dvorani moškega učiteljskega. Vstop je prost.

m Poziv za vpis v volilno imenike. Mestni magistrat mariborski poziva v svrhu uradne poprave volilnih imenikov vse mladeniče letnikov 1900, 1901 in 1902, ki so se naselili pred 1. jan. 1922 za stalno v Mariboru, da se zglasijo zanesljivo od 21. do 26. januarja 1924. v kon-

skripcijskem uradu mestnega magistrata, sobe št. 8. Seboj naj prinesejo: potrdilo o državljanstvu (domovnico) ali potrdilo, da so po plemenu in jeziku Slovani, krstni list in potrdilo o bivanju v Mariboru, ki se dobi koleka prosto in brezplačno pri policijskem komisarijatu (zglasilni urad).

m V soboto, dne 19. tm. v restavraciji Narodni dom zopet domače krvave in jetrne klobase. Vino novo, staro ter črni teran že znan. Ura za zapreti podaljšana.

m Na naslov gospodarskih podjetij! V Mariboru je 70%-ni invalid, bivši koroški dobrovoljec, ki je bil kot invalid pri železnici reduciran in je z ženo in tremi malimi otroci izročen bedi, prosi za kakršnokoli začasno službo v kakem gospodarskem podjetju. V vojni je izgubil desno oko, a je drugače sposoben za delo. Je izučen mehanik, absolvent strojniške šole ter izprašan strojnik, ima tudi šoferski izpit. Prosimo, da se event. ponudbe naslovijo pod »70%ni invalid« na uredništvo »Tabora«.

m V Klub-baru gostuje sloviti mojster na violino Fred Singer ter princeza Ridjech, eksotična plesalka z živimi kačami. Samo kratek čas. 112

m Javna licitacija leda iz ribnikov na državnem vežbališču Tezno se vrši 19. tm. ob 9. uri dop. v sobi št. 17 Dravske kasarne.

m Tujci v Mariboru. Dne 18. januarja je bilo prijavljenih po hotelih in prenočiščih 75 tujcev in sicer: hotel »Meran« 35, »Zamorec« 10, »Črni orek« 10, gostilna »pri grozdu« 4, Halbwidl 5, Holzknecht 5, »Zlati konjiček« 3 in Zokalj 3.

m Za revno vdovo brez stanovanja je poslal Neimenovani 100 D. Hvala!

Narodno gledališče.

REPertoire:

Petek, 18. jan. »Lumpacij-vagabunde«, ab. E.

Sobota, 19. jan. »Janko in Metka«, ab. D.

Nedelja, 20. jan. ob 17. uri »Janko in Metka«. Ob 20. uri »Pri treh mladenkah«, (gostuje g. Janko, bivši član narodnega gledališča v Mariboru).

—□—

»Janko in Metka«. V soboto 19. jan. se ponovno vprizori Humperdinckova krasna opera »Janko in Metka« za ab. D.

»Pri treh mladenkah«. Opera ponovi v nedeljo 20. tm. ob 20. uri izza lanske sezone najprijetnejše opereto »Pri treh mladenkah«. Glede nastudiranja in zasedbe so se izvršile nekatere spremembe. Glasbeno je delo nanovo nastudiral g. ravnatelj opere Andro Mitrovič, ki tudi dirigira. Režija kot lansko leto v rokah g. Rasbergerja. Vsekakor nas bo zanimala novo nastudirana kreacija g. Schuberta, katerega bo podal to pot g. Urvalek, (v lanskeoletni zasedbi g. Arhipov, pozneje g. Sowilski, kot gost). V baronu Schobru bo gostoval bivši, priljubljeni član tuk. gledališča g. Janko. Izmed ženskih partij je nanovo zasedena vloga Hannerl, ki jo bo podala gdč. Lubejeva (lanskeoletna zasedba: ga Mitrovičeva). Haiderl in Hederl bosta gdč. Čepičeva in gdč. Kogejeva. Dvornega steklarja Tschölla bo igral g. Rasberger, njegovo ženo gdč. Sturmova. Dvorni pevec Vogl je v rokah g. Groma, detektiv Novotny pa v rokah g. Hrastoviča. Hišnico Brametsberger, ki je lani vzbujala mnogo smeha bo tudi sedaj igrala gdč. Petkova. Dalje sodelujejo kot dvorna operna pevka Gris: gdč. Savinova, kot grof Scharndorff g. Tepavac itd. Kakor razvidno bo ta predstava že s strani zasedbe zelo zanimiva.

Kultura in umetnost

x Občni zbor Zveze kulturnih društev se vrši 3. febr. tl. ob 3. uri pop. v Ljubljani v Narodnem domu I. nadstr. Na dnevnem redu so poročila, volitve odbora in slučajnosti

x O Vilharjevih »Novih Djalabijah« piše odlični glasbeni strokovnjak prof. Franjo Dugan v poslednji številki »Svete Cecilije«. Naš zaslužni kompozitor izdaje pod tim naslovom zbirku svojih novijih pjesama, komponiranih

za srednje grlo uz pratnju klavira. Dosada je izišao prvi svezak »Novih djalabijah«, koji sadržaje tri pjesme: Lastavice« (Anton Medved), »Noćna pjesma« (Josip Milaković), te »Jelen i košuta« (A. Senoa). Sve su te kompozicije pisane uzornim stilom na kakvi smo kod Vilhara navikli, te odaju kompozitora, koji poznaje i ljudsko grlo i klavirnu tehniku. Te kompozicije mogu se ubrojiti medju najinteresantnija djela zaslužnoga autora, te se odlikuju time, što obiluju zanimljivim modulacijama i harmonijskim pretnjama, a da pri tom ipak ne zapadaju u hipermodernu kofoniju. Mi te kompozicije našim pjevačima i klavirašima toplo preporučamo to više, što ni pjevačeva ni klavirna partija ne stavljaju prevelikih tehničkih zahtjeva kod izvedbe.

Sokolstvo.

o Marijonetna predstava. Dne 20. tm. se vrši v mali dvorani Narodnega doma predstava za otroke z lutkami (marijoneti). Pričetek ob 15. uri (3. pop.) Igra se »Začarani princ« igra v 3 dejanjih.

o Sokolsko društvo v Studeneh pri Mariboru vabi na predavanje, ki se vrši v soboto dne 19. tm. ob pol 8. uri v Sokolskem domu v Studeneh. Predava br. Mile Sertič »O našem Jadranu i njegovi važnosti za našo domovino«. Članstvo in prijatelji društva vabljeni! — Zdravo!

o Občni zbor društva »Sokol« v Gor. Radgoni se vrši v četrtek 24. jan. tl. ob 20. uri v gostilni pri »Lovcu« z običajnim dnevnim redom.

Objave.

§ Veliko senzacijo je vzbudila poceltem Mariboru vest, da je Götzova dvorana zopet izročena društvom na razpolago. Zato se vrši že 1. svečana ob 8. uri planinski ples, ki bo letos gotovo najbolj obiskan, ker so odpadli trgovski, umetniški in ples požarne brambe. Vrše se že mrzlične priprave, tako, da bo prišlo na svoj račun ne le mlado, ne le planinci, temveč tudi oni, ki so letos prikrajšani za gori imenovane prireditve. Kot posebnost planiskega plesa pa bo neprisljenost in pravo planinsko razpoloženje, ki vlada vedno na planinskih plesih. Bajse se pripravlja tudi marsikako presencenje.

§ Občni zbor Prostovoljnega gasilnega društva in rešilnega oddelka v Mariboru se vrši dne 26. januarja ob 20. uri v sejni dvorani v II. nadstropju orožarne. Vsi izvršujoči člani, pristojne oblasti, varnostno moštvo, podporni člani in vsi društveni dobrotniki se vabijo tem potom, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo. Ako občni zbor ob tem času ne bi bil sklepčen, se vrši v smislu pravil pol ure pozneje občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo preglednikov računov. 5. Volitve novega odbora. 6. Slučajnosti. Za polnoštevilno udeležbo in točnost prosil — Odbor.

§ Društvo stanovanjskih najemnikov in podnajemnikov za Maribor skliče redni občni zbor na nedeljo dne 27. jan. tl. ob 9. uri dop. v zakurjeno malo kazinsko dvorano. Zbor se vrši po običajnem dnevnem redu. Opozarja se, da je pristop le društvenim članom in le proti društveni izkaznici dovoljen. Kot člani se smatrajo oni, ki so plačali članarino do konca leta 1923.

§ Orjuna Studeneh poziva svoje članstvo, da se po možnosti udeležijo predavanja o pomorstvu, ki se vrši v Sokolskem domu v sobota ob pol 8. uri zvečer.

Gospodarstvo.

g Novosadska blagovna borza 17. jan. Pšenica bačka 340—347.5, ječmen bački 290, banatski 270, oves bački 265, sremiski 240, kuruza bačka za mare-april 265—267.5, moka »6« 302.

g Prodaja tračnic. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila dne 5. februarja tl. dražba starih tračnic. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtni-

ške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Nov strokovni list. S 1. januarjem je začel izhajati v Zagrebu »Postolarski (čevljarski) stručni list«, organ vseh naprednih čevljarjev Jugoslavije, ki ga izdaja in urejuje strokovni učitelj Gjurro Simonović. List izhaja mesečno vsakega prvega ter prinaša poleg strokovnih člankov in navodil tudi po en model in po en kroj. Celoletna naročnina znaša 102 D ter se list naroča pri upravi, v Zagrebu, Ilica 100. Prva številka prinaša: Program lista. — Rad trgovačke i obrtničke komore zagrebačke. — Strukovne vjesti. — Dopisi. — Okružnica. — Gde je što u Zagrebu? — List vsem čevljarjem toplo priporočamo.

g Finančna sanacija Poljske. Poljski ministrski predsednik Grabski je kot istodobni finančni minister sprejel te dni novinarje ter jim podal izjave o finančnem položaju Poljske ter o vladnih finančnih načrtih. Ugotovil je predvsem, da deficit ne bo znašal nad 25 milijonov zlatih frankov, upa pa, da proračun že meseca februarja ne bo več izkazoval deficita. Priprave za ustanovitev emisijske banke so v polnem teku. Vlada upa, da kriza na gospodarskem polju, ki je neizogibna pri vsaki finančni sanaciji, ne bo preobčutna. Za industrijske potrebe bo vlada pravočasno poskrbela potrebe in primerne kredite.

Izpred sodišča.

Kaznovan malopridnež.

Danes se je zagovarjal pred okrožnim sodiščem 24letni Vladimir Pavšek, doma iz Maribora, ker je na cesti napadel trgovskega zastopnika Ant. Habermana in mu dal dve zausnici. Haberman je namreč svojčas staroval pri njegovi materi Julijani Pavšek v Slovenski ulici 8. Temu je Pavšek brez njegove vednosti vzjel iz zaklenjenega kovčega razno obleko in jo prodal, radi česar je bil že svojčas obsojen na teden dni zapora. Ko ga je Haberman radi obleke stavil na odgovor, ga je Pavšek nahlulil, prišel pozneje za njim na ulico ter ga tem napadel. Obsojen je bil radi tega še posebej na 600 Din globe ali 3 dni zapora.

Nepoboljšljiv.

Dne 4. januarja je zasačila Ivana Pukl v sobi svojega očeta Martina Pukla v Razvanju, okraj Maribor, 23letnega ključavničarskega pomočnika Franca Grah. Zasačeni si je že pripravil dva očetova jopiča in klubok v vrednosti 2000 K, da jih odnese. Ivana Pukl ga je izročila svojemu bratu Konradu Pukl, ki je odvezel tatu ukradene stvari in ga izročil orožništvu. Grah, ki je že 11krat radi tatvine predkaznovan, je bil obsojen radi hudodelstva tatvine na 8 mesecev težke ječe.

»Ta vrag me ne bo nadzoroval.«

Orožnik Josip Novačan je dne 30. okt. 11. o priliki službene patrolje opazil pred gostilno Pihler v Žerovcih, okr. Ormož, voz z voli brez nadzorstva. Stopil je v gostilno in vprašal po lastniku. Oglasil se je 44letni viničar Tomaž Viher v Ivanjkovcih. Na vprašanje, zakaj pusti vole brez nadzorstva na cesti, mu je odvrnil: »Če nimate druge službe, še te ni potreba« in »ta vrag me ne bo nadzoroval«. Viher je bil pred okrožnim sodiščem obsojen radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 5 dni zapora.

Film.

Mestni kino. »Gospodična gospa«, filmska novela v 5 čilih, v glavni vlogi Ida Zankefi in Albert Kerser se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

V I. Mariborskem bioskopu se predvaja inkl. do nedelje 20. tm. kolosalni film »Mesalina«. Delali so ga tri leta. Dejanje je iz dobe rimskega cesarja Caligule (50 let po Kristovem rojstvu). »Mesalina« je ogromen zgodovinski film v dveh delih. Avtor je Henrico Guazzoni, ustvaritelj nesmrtnega filma »Quo vadis?«. Do nedelje se igra prvi del. Naval k predstavam je velik, zato je dobro si vstopnice vnaprej oskrbeti.

Mali Jackie Coogan ima že ljubico. Objiskovalcem kinov je dobro znan mali

Igralec z velikim talentom in silno popularnostjo Jackie Coogan. Malo manj znano pa bo, da ima že tudi on svojo »ljubezen«, kakor njegovi veliki kolegi. To je mala Priscila Dean-Moran, ki so jo Cooganovi stariši vzeli za svojo. V »intervjuju« z nekim ameriškim novinarjem se je izrazil mali Jackie zelo navdušeno o svoji mali prijateljici, ki nastopi v naslednjem Jackiejevem filmu kot njegova partnerica.

Turistika in sport.

Krasno sankališče se nudi zimskim športnikom na Jodlu pri Fali proti Puščavi. Od postaje Fala pol ure hoda na vrh, od tam pa krasne sanince v Puščavo. Nazaj četrť ure hoda na postajo Sv. Lovrene. V Puščavi se priporoča narodna gostilna Kores.

Tujci v Mariboru

Novo prijavljeni v hotelih in prenočiščih dne 16. januarja 1924.

Hotel »Merano«

Klose Viljem, ravnatelj, Berlin, Höller Emil, ravnatelj, Basel, Flesch Josip, uradnik, Zagreb, Bluks M. trgovec, Zagreb, Steiner Sigmund, ravnatelj, Kubin, Oppenheim Ludvik, potnik, Friedberg, Grossman Viljem, potnik, Dunaj, Jelinek

Ernst, potnik, Dunaj, Kessler Oskar, trgovec, Dunaj, Stern Hugo, ravnatelj, Dunaj, Wondrak Richard, potnik, Dunaj, Pomeranz Viktor, Krakov, Lazar Zovič, potnik, Bos. Novi.

»Privat Hotel«

Ollesam Hans, potnik, Dunaj, Respinger Emil, ravnatelj, Basel, Müller Alojzija, zasebnica, Krajska gora.

Hotel »Pri zamorecu«

Gavrič Konstantin, dijak, Tuzla, Bayer Rudolf, trgovec, Winkler Ferdinand, posestnik, Leibnitz, Basch Teodor, trgovec, Praga, Müller Adolf, fotograf, Villach, Kramberger Konrad, Sv. Trojica, Mihelič Franjo, trgovec, Zavrč, Vučkovič Boža, ravnatelj, Beograd, Pinterič Paul, trgovec, Prežice, Barta Franjo, trgovec, Tasehner Erwin, potnik, Brno, Schick Sigmund, potnik, Prosljiv, Bončar M. odvetnik.

Hotel »Črni orol«

Engel Artur, potnik, Dunaj, Graa Matija, delavec, Lendava, Gurman Mihael, delavec, Setina, Kolmanič Franc, krojač, Gradec, Domajnik Matija, trgovec, Sv. Jurij, Verzel Anton, trgovec, Sv. Dub, Mekis Stefan, trgovec, Nuskova.

Gostilna »Pri grozdju«

Suster Janez, Loge, Zettel Hugo, trgovec, Raab, Fliss Vincenc, portier, Maribor, Dr. Hubar Franjo, nadsvetnik, Ptuj, Schicker Josip, posestnik, Wölling, Možek Anton, zastopnik, Rob.

Gostilna »Holzknecht«

Merkovič Franc, delavec, Maribor.

Gostilna »Halbwild«

Mikel Rudolf, dijak, Ostrau, Nedog Martin, ravnatelj, Ljutomer, Führinger Julij, monter, Du-

naj, Travnik Ivan, revident, Maribor, Boric Franc, potnik, Pleinčar Paul, nadzornik, Ljubljana.

Hotel »Kosovo«

Schick Sigmund, potnik, Prostjiv, Pahrnik Stefi, natakarica, Maroli Vilko, uradnik, Split, Kotheček Teodor, trgovec, Ormož, Palm Rudolf, potnik, Zastavka.

Mala oznanila

Mizarski valenec se sprejme. Vrbanova ulica 26. 125 2-1

Perica, močna se išče. Vprašali Jurčičeva ulica št. 8 II. nadstr., Stojec. 123

Ugodno mesto sluge v zavodu. Brezplačno stanovanje in hrano. poleg plače po dogovoru. Prednost imajo samci. Cenjene ponudbe na oskrbništvu dijaškega doma v Ptuj. 127 3-1

Kaps-pianino, prvovrsten v tonu in opremi, na prodaj. Ogleda se lahko: Meljska cesta 33, I. nadstropje 4, od 11.-12. ure. 119 3-1

Stanovanje z dvema sobama, kuhinjo, snažno solnčnato, električna razsvetljava, neda leč glavnega kolodvora, se zameja pod ugodnimi pogoji z stanovanjem vsa trih sob v bližini glavnega kolodvora. Naslov pove upravništvo »Tabora«. 120 3-1

Zamenjam stanovanje sobo in kuhinjo v Linhartovi ulici za enako v bližini koroskega kolodvora. Naslov pove upravništvo »Tabora«. 124

Šivalni stroj (Rundschiff) divan, prti, kuhinjska kredenca, otročja postelja in drugo na prodaj. Vpraša se: Rotovski trg 8. I. nadstr., levo. 129

Dobre kosilo in večerjo po K 60 dnevno se dobi v Aleksandrovi cesti 36, II. nadstr., levo. 126

Samo

v novi trgovini

B. Veselinovič i. dr.

Maribor, Gosposka ulica 26

dobite lepo darilo,

ako kupite blago za 500 Din. in več. 128

Cene brez konkurence.

Gostilna »Zlati konje«

Koebek Avgust, kmet, Vukovski dol, Rata Ivan, Polj Franc, posestnik.

Gostilna »Zokaly«

Jovanović Nikola, trgovec, Ruma, Naasz Henrik, trgovski agent, Ozeugio.

Večja zavarovalna družba išče

generalnega zastopnika za Štajersko.

Reflektira se na večje tvrdke, oziroma gospode, ki so v zavarovalni stroki verzirani. Ponudbe pod šifro »Eksistenca« na Aloma Company, Ljubljana. 114

Na debelo! 115 3-2 Na drobno!

TRBOVELJSKI PREMOG

stalno v zalogi. Kupuje se najceneje pri M. Košak, trgovina s premogom. Naročila se sprejme v pisarni Aleksandrova cesta št. 35 v hiši »Balkan« ali v stanovanju Trubarjeva ulica št. 11.

Pozor! Novo!

Destavlja se tudi premog v stanovanje v vrečah po 50 kg

Pristopajte k Sokolski Matici!

Izšel je ročni

Zemljevid slov. ozemlja

v merilu 1:600.000, priredil ravnatelj učiteljske Matija Pirc, risal učitelj Slavoj Dimnik, tisk itografija in založba Mariborske tiskarne d. d. Maribor. Zemljevid je izvršen v štirih barvah in obsega se ozemlje, na katerem bivajo Slovenci, ter je namenjen predvsem šolski mladini. Cena Din 10.—

Naročuje se pri

Mariborski tiskarni d. d.

Separatni parte se ne bodo izdali.

Tragične smrti je preminula moja ljuba mama in obče spoštovana gospa

Evgenija Kranjec

soproga ravnatelja Kranjske hranilnice v Ljubljani, oskrb-stvena sestra tukajšnje Protituberkulozne lige.

Pogreb blagopokojnice se vrši v soboto, dne 19. januarja ob pol 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. Sv. maša zadušnica se boje brala v ponedeljek, dne 21. januarja ob 7. uri v stolni cerkvi v Mariboru.

V Mariboru, dne 18. januarja 1924.

Žalujoci sin Emil Kranjec.

130

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.)

(29)

Ubogi pisec bi bil kmalu zavoljo tega umotvora izgubil pamet. Toda zamaga je bila popolna. Konstancij je postal vznemirjen; zdelo se mu je, da je Optacij zatemmel vse stare pesnike. Car mu je zlastno roko napisal pismo, prepričujoč ga, da je vsakdar voljan prevzeti pokroviteljstvo Muz. »V naši dobi,« je zaključil mladane ponosno, »spremlja moja milost kakor tih zefirjev dih vsakogar, kdor piše verze.« Pesniku pa ljub temu niso vrnilo imetja; dali so mu nekaj denarja in dovolili, da se je smel preseliti s prekletega otoka v Aten.

Tukaj ga je čakalo kaj borno življenje; pomočnik najmlajšega cirkuškega konjarja je živel v primeri z njim pravno gosposko življenje. Pesnik je moral čele dneve prežati pred hišami atenskih odličnjakov in se puliti z grobokopi, zidovskimi kupci in prirejaleci svatbenih pohodov, da bi dobil naročila za epitafijam, epitaf ali ljubavno poslanice. Plačevali so skopo. Toda Porfirij ni obupal, nadejajoč se, da bo izdelal in predložil carju umotvor, s katerim bo razpršena slednja senca in ga bo oprostil popolnoma.

Julijan je vedel, da vsa ponižanja in muke niso mogle odvrniti Porfirija od ljubezni do Helade. Bil je tankočuten ljubitelj stare poezije. Julijana je vselej veselilo, kadar sta se srečala in razgovarjala.

Zavila sta proč od velike ceste in se približala visokemu zidu palestre.

Vse naokoli je bilo puščavo. Dvoje črnih ovo je mulilo travo. Pred zaprtimi durmi, kjer je med razpokami stopnic

poganjal mak in regrat, je stal voz z vpreženim parom belih konj; konja sta imela ostrižene grive kakor konji na starih podobah.

Starikavi suženj jajčaste, plešave glave tuintam posute s puhom, je pazil na konja. Starec je bil gluhošem, vendar pa prijazen. Prepoznal je Optacijana in mu ljubeznivo pokimal z glavo, pokazujoč na zaprta palestrina vrata.

— Daj mi za trenutek denarnico. — je dejal Optacijan svojemu sopotniku. — Dal bom staremu pavlihi dva tri dinarje za vino.

Ko mu je vrgel denar, je mntec rob-sko ponižno in goitaje nerazumljive glasove odprl vrata.

Vstopila sta v polumračni ozki peristil.

Med stebri je bilo videti pokrite hod-nike, zvane »ksistoi« — namenjene atletskim vajam; poprej peščena tla je zarasla trava. Nato sta zavila na široko znotranje dvorišče.

Tajinstvenost te poti je navdala Ju-lijana z novo radoznalostjo. Optacijan ga je peljal molče za roko.

Z drugega dvorišča so vodila vrata v oksedros, — pokrite mramornate soba-ne, kjer so nekoč predavali atenski filo-zofi in govorniki. Ondi, kjer so se glasile besede slavni mož, so zdaj cvrčali murni; nad sočno travo, ki je spominjala na grobove, so brenčale bu-čele; nad vsem je domoval žalosten molk. Zdačji je od nekdaj zazvenel ženski glas, potem je nekaj udarilo, nemara bakreni disk ob mramornati pod in koj nato se je zaslislal smeh.

Tiho kakor tatova sta prijatelja lez-la med stebrovjem alipteriona, kjer so se nekoč davni boreci mazali z oljem, pri-pravljajoč se na velike tekme.

Skozi stebre je bilo videti podolgo-vati, štirioglati prostor pod milim ne-

bom, ki je bil določen za žoganje in za metanje diska; izgledalo je, da je bil prostor še nedavno posut s svežim pe-skom.

Julijan je napel oči in napravil nekaj ritenskih korakov.

Dvajset korakov dalje je stala mla-da, popolnoma naga deklica. V roki je držala bakreni disk.

Julijan se je jadno obrnil in hotel oditi, toda v prostodušnih Optacijano-vih očeh in na njegovem bledem obrazu je bilo toliko pobožnosti, da se je Juli-janu na mah zjasnilo, čemu ga je časti-lee Helade pripeljal v ta dom; čutil je, da se v pesnikovi duši ni mogla roditi grešna misel, zakaj njegov zanos je bil svet. Optacijan se je sklonil k njemu, mu krepko stisnil roko in dejal šepetaje na uho:

— Julijan, zdač se nahajava v davni Lakoniji, v dobi pred devet stoletji. Ali se še spominjaš Propercijevih verzov: Ludi Laconum?

In urno mu je zažebal na uho ko-maj slišne, navdušene stihe

Multa tuae, Sparte, miramur jura paleo-strae.

Sed mage virginei tot bona gymnasiu; Quod non infames exerceret corpore ludos,

Inter luctantes nuda puella viros.

»Sparta, mnogo smo se čudili zakonom tvojih gimnastičnih iger, še bolj pa koristnim vajam tvojih devojk; zakaj oni, ki se naga pridruži moškimi telovadecem, nikdar ne bo onečašeno telo.«

— Kdo je to? — je vprašal Julijan.

— Ne vem, nisem hotel niti pozvedo-vati ..

— Prav je tako. Molči.

Poslej je opazoval deklico z diskom naravnost in pozorno, ne da bi ga bilo sram; čutil je, da bi bilo nepotrebno in neumno, če bi se sramoval.

Deklica je stopila nekaj korakov nazaj. Lahno se je sklonila in izproživši levo nogo vrgla z desnice disk; padel je tako visoko, da je bakreni oklop zableščal v žarkih vzhajajočega solnca; čez nekoliko trenutov je udaril ob kameno vznožje enega izmed oddaljenih stebrov. Julijanu se je zdelo, kakor da bi imel pred sabo kip starega Fidija.

— To je tvoj najboljši udarec! — je dejala dvanajstletna deklica v bleščoč tuniki, ki je stala tik nekega stebra.

— Mirha, daj mi disk, — je velela telovadka. — Še višje ga vržem, uvidiš! Meroe, stopi proč, da te ne ranim kakor Apolo Hiacinta.

Meroe, stara sužnja, sodeč po pestri obleki in rjavkasti koži egiptovskega rodu, je pripravljala v alabastrovih posodah vonjave za kopeli. Julijan se je domislil, da sta mutasti suženj in voz z belimi konji lastnina te ljubiteljica starodavnih iger.

Ko je deklica končala igro z diskom, ji je blede, črnooka Mirha pomolila v poginjeni lok in tuljec. Deklica je vzela iz slednjega pušico. Zatemeje namerila v črni krog na nasprotni strani efebeona, ki je rabil kot cilj. Pušica je zabrnela in zažvižgala po vzduhu ter se po bliskovo zasadila v cilj; nato še druga, tretja.

— Artemida — lovkinja! — je zašepetal Optacijan.

Zdačji je smuknil skozi stebre nežen rdečkasti žarek vzhajajočega solnca in padel deklia v obraz in na drobne, skoraj še otročje prsi.

Zalučila je lok in pušice in si z roko zasenčila oči.

Nad palestro je kriče preletelo nekoli-ko lastovic in utonilo v daljinah neba.

(Dalje prihodajšč.)